

Menettelytapaohje lomarahän vaihtamisesta vapaaksi, HYVTES, Sote-sopimus ja lääkärisopimus

Vuosilomasuunnittelu ja lomarahän vaihtaminen vapaaksi

Vuosilomasuunnittelu sisältää vuosilomat (lomakausi ja sen ulkopuolinen osuus), säästövapaat ja lomarahavapaat sekä niiden sijoittelun **2.5.2023- 30.4.2024 sijoittuvalle kaudelle**. Lomarahavapaasta sovittaessa **suunnitellaan ensin pidettäväksi vuosilomat, sitten pääsääntöisesti viisi päivää ylittävät säästövapaat (huomioiden säästövapaasopimuksessa sovittu pitoajankohta) ja viimeisenä lomarahavapaat**. Lomarahavapaata voidaan pitää yhdessä sopien yhdessä tai useammassa jaksossa, yhdenjaksoisena tai muun vapaan ja vuosiloman yhteydessä tai yksittäisinä päivinä. Lomarahavapaan suunnittelu poikkeaa vuosilomien suunnittelusta siten, että työnantaja ei voi määrätä lomarahavapaan pitämistä yksipuolisesti.

Lomarahavapaiden suunnittelussa ja niiden myöntämisessä ensisijaista on palvelutarpeen ja toiminnan turvaaminen. Tällä perusteella lomarahavapaa ei ole työntekijän subjektiivinen oikeus eikä velvollisuus, mutta niiden pitämiseen pyritään myötävaikuttamaan. Lomarahän vaihtomahdollisuus arvioidaan palvelulinjoittain kunkin alueen johtoryhmässä ja annetaan toiminnan turvaamisen asettamat reunaehdot lomarahavapaiden pitämiselle.

Lomarahavapaan vaihtamisesta sopiminen

Esihenkilön tehtävänä on lomarahän vaihdosta vapaaksi sopiessaan ja sitä järjestäessään ottaa huomioon, että lomarahavapaa ei saa johtaa muiden työntekijöiden kuormituksen kasvamiseen. **Lomarahavapaiden pitämistä varten ei palkata ulkopuolisia sijaisia**. Tarvittaessa voidaan tehdä sisäisiä tehtäväjärjestelyjä. Lomarahavapaiden järjestäminen ei saa myöskään johtaa palkkabudjetin ylitykseen vastuualueella. Lomarahavapaiden suunnittelu ja niiden henkilöstöhallinto järjestetään siten, että vapaiden organisointi ei lisää henkilöstöhallinnollisia tehtäviä.

Sovittujen Lomarahavapaiden ilmoittaminen 15.6.2023 mennessä tehdään HR-työpöydän kautta (lomarahän vaihdon mahdollisuus vapaaksi aukeaa 15.5.2023):

- Henkilöstöasiat > HR-työpöytä > Vuosilomat > Lomani > Lomasopimukseni > Tee lomarahavapaasopimus. Sopimus tulee olla **täytettynä ja päättäjän hyväksymänä viimeistään 15.6.2023**. Hyväksynnän jälkeen lomarahavapaiden määrä näkyy lomaohjelmassa HR-työpöydällä. Lomarahavapaapäiviä haettaessa vaihda lomalajiksi lomarahavapaa.

Jos lomarahavapaa on sovittu pidettäväksi ja työntekijä sairastuu, voidaan kuten vuosilomienkin kohdalla lääkärin todistuksen perusteella peruuttaa lomarahavapaa ja siirtää myöhemmin pidettäväksi. Lisäksi tulee viivytyksettä asiasta ilmoittaa esihenkilölle.

Mikäli lomarahavapaita ei ole pidetty seuraavan lomakauden alkuun **30.4.2024 mennessä**, pitämättömät lomarahavapaat maksetaan rahana toukokuun palkanmaksun yhteydessä. Jos palvelussuhde päättyy, maksetaan pitämättömät lomarahavapaat lopputilin yhteydessä.

Lomarahavapaan kertyminen ja kuluminen

Lomarahavapaiden lukumäärä on 50 % KVTES:n (HYVTES:n) vuosilomaluvun 5 §:n 2 momentin taulukoissa määrätystä ansaittujen vuosilomapäivien lukumäärästä. Lomarahavapaata annettaessa merkitään lomarahavapaapäiviksi vastaavat päivät kuin vuosilomaa annettaessa eli työpäivät (ma–pe arkipäiviä lukuun ottamatta). Täytenä viikona annettu lomarahavapaa vahvistetaan maanantaista sunnuntaihin (lomarahavapaapäiviä kuluu 5). Koko lomarahavapaa-ajalta (ei pelkästään lomarahavapaapäiviltä) maksetaan KVTES:n (HYVTES:n) palkkausluvun 5 §:n mukainen varsinainen palkka.

Jos koko lomarahaa muutetaan vapaaksi, lomarahaa ei jää maksettavaksi. Jos vain osa lomarahasta muutetaan vapaaksi, vähennetään KVTES:n (HYVTES:n) vuosilomaluvun 18 §:n mukaan lasketusta lomarahasta (euroa) niin monen lomarahavapaapäivän palkka (lomaraha: lomarahavapaapäivien lukumäärä) kuin lomarahavapaata pidetään.

Vuosilomakysymyksissä voi olla yhteydessä oman alueensa henkilöstösihteerin.

28.4.2023

HR-palvelupäällikkö, palvelussuhdeasiat